

Міністерство освіти і науки України;
Рівненська обласна державна адміністрація; Рівненський відокремлений підрозділ «Центр розвитку місцевого самоврядування»; Національний університет водного господарства та природокористування; Національна академія державного управління при Президентові України; Рівненська міська рада; Академія ім. Якуба з Парадижа у Гожуві Великопольському; Поліський державний університет (м. Пінськ, Білорусь); Університет Північної Кароліни (м. Грінсборо, США); Технічний університет Варна «Черноріжець Грабар» (м. Варна, Болгарія); Батумський державний університет ім. Шота Руставелі (Грузія, м. Батумі); ПАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом»; Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (м. Люблін, Польща); ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» Національної Академії педагогічних наук України; Національний авіаційний університет; Львівський національний аграрний університет; Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління; Луцький національний технічний університет; Державна фіскальна служба в Рівненській області; Відділення Національної служби посередництва і примирення в Рівненській області; Рівненський державний гуманітарний університет; Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

ЗБІРНИК ТЕЗ

II Міжнародної науково-методичної конференції

«Децентралізація влади, проведення реформ в Україні. Сучасний стан та проблеми підготовки кадрів для об'єднаних територіальних громад»

14 грудня 2018 року

Рівне - 2018

ЗМІСТ

Rogozińska-Mitrut Joanna. PARADYGMATY JAKOŚCIOWE W DOSKONALENIU ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM.....	8
Soboń Janusz. WSKAŹNIKI JAKOŚCIOWE KONIUNKTURY W PROGNOZOWANIU SYTUACJI NA RYNKU USŁUG FINANSOWYCH.....	11
Акімова Людмила Миколаївна. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ.....	14
Акімов Олександр Олексійович. ДЕЯКІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЧИННИКИ СИСТЕМОГЕНЕЗУ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	16
Антонова Світлана Євгеніївна, Мартинюк Галина Федорівна. СУЧАСНИЙ СТАН ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ.....	18
Антонюк Наталія Анатоліївна. ТЕХНОЛОГІЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ.....	20
Балабаєва Зінаїда Василівна. РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР.....	22
Балджи Марина Дмитрівна. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ВАЖЛИВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	24
Баценко Людмила Миколаївна, Андрієнко Андрій. ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ШТАТУ.....	25
Баценко Людмила Миколаївна, Лісовенко Генадій Віталійович. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	27
Безтелесна Людмила Іванівна. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	29
Біла Світлана Олексіївна. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗАСАДИ ЕВОЛЮЦІЇ КОНЦЕПЦІЙ ТА ТЕОРІЙ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	31
Біловодська Олена Анатоліївна. ЛОГІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКТОВИХ ІННОВАЦІЙ: СКЛАДОВІ ТА ЇХ ОЦІНКА.....	33
Бойко Зоя Володимирівна, Горожанкіна Наталія Анатоліївна. ГЕОГРАФІЧНА ОЦІНКА ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ (2017 Р.).....	35
Валюх Андрій Миколайович. ПРИНЦИПИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІЧЕНОСТІ КАДРІВ ДЛЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄДНАНОЮ ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ.....	38
Вдовиченко Ю.В., Поліщук А.С. ТЕОРЕТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕВОЛЮЦІЇ АТРИБУТІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСТ.....	40
Vdovychenko Yuriy, Tsykhmystro Vasyl. SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATIONS AS A MAIN FACTORS OF MODERN INFORMATION DEVELOPMENT.....	41
Ворона Петро Васильович. ПРОГРАМА БОРОТЬБИ З БІДНІСТЮ В УКРАЇНІ, ЯК ПРОГРАМНИЙ ДОКУМЕНТ НАРОДНОГО РУХУ У 1996 РОЦІ.....	42
Галінський Павло Ярославович. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА СПОРТОМ В УКРАЇНІ.....	44
Гладченко Анатолій Юрійович. МЕТОДОЛОГІЧНІ АКЦЕНТИ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ РІВНОВАГИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	45
Горецька Юлія Миколаївна, Пашкевич Світлана Михайлівна, Кристопчук Михайло Євгенович, ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ – ЗАПОРУКА УСПІХУ... 	46
Горохова Людмила Вікторівна. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ТА РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ЖИТОМИРЩИНИ).....	48
Дзвінчук Дмитро Іванович, Довірак Ігор Васильович, Петренко Віктор Павлович. ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ – ГОЛОВНА УМОВА УСПІХУ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	51
Дзвінчук Дмитро Іванович, Петренко Віктор Павлович. ЗНАННЯ І НЕЗНАННЯ: ЛЮДСЬКІ РЕСУРСИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ОБ'ЄКТ НАВЧАННЯ І РОЗВИТКУ.....	53
Дзюба Майя Миколаївна. ПОЛІТИЧНА КОМУНІКАЦІЯ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ... 	55
Дробко Едуард Васильович, Боярчук Валентина Миколаївна. УДОСКОНАЛЕННЯ	

Балджи Марина Дмитрівна, д.е.н., професор
(Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ВАЖЛИВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

В умовах децентралізації виникає потреба формування у студентів вищих навчальних закладів професійно-важливих компетентностей, які можуть бути реалізовані при створенні об'єднаних територіальних громад та дозволять практично вирішувати поставлені перед ними життєві і професійні проблеми. Сьогодні головним завданням є підготовка студента такого рівня, щоб потрапляючи в проблемну ситуацію, він міг знайти кілька способів її вирішення, обрати раціональний спосіб, обгрунтувавши своє рішення. Це залежить від деяких додаткових якостей, для позначення яких і вживається поняття «компетентності», які більше відповідають розумінню сучасних потреб суспільства.

При формуванні об'єднаних територіальних громад важливою потребою є наявність фахівців, які б дозволили спільноті вирішувати соціальні, економічні та екологічні проблеми. В такому випадку завданням вищої освіти виступає якісне професійне навчання. Саме освіта, як найважливіша сфера виробництва інтелектуального і морального потенціалу суспільства, виступає домінуючим фактором виховання нової генерації людей, що володіють новим менталітетом, здатних здійснювати ідеї сталого розвитку на практиці, якісно підходити до виконання своїх професійних обов'язків. І саме впровадження компетентнісного підходу дозволить вирішити ці потреби.

У Законі України «Про вищу освіту» [1] під компетенціями розуміється динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Такий саме підхід відображено у [11], де записано, що компетентності являють собою динамічне поєднання знань, розуміння, навичок, умінь та здатностей. А також підкреслено, що розвиток компетентностей є метою навчальних програм і має формуватись в різних навчальних дисциплінах та оцінюватись на різних етапах. Це зумовлює складність усієї підготовки фахівця і тривалість навчального процесу та необхідність його розгляду як систему [3, с. 306].

Компетентнісний підхід в освіті пов'язаний з особистісно-орієнтованим і чинним напрямками, оскільки стосується особистості студента і може бути реалізованим та перевіреном тільки в процесі виконання конкретними прикладними діями. У зв'язку з цим компетенції «закладаються» в освітній процес за допомогою: сучасних технологій, змісту й напрямку освіти; стилю життя; типу взаємодії між викладачами та студентами та між студентами.

Компетентний фахівець, компетентна людина – це дуже вигідна перспектива. Запропоновано формулу компетентності, до її основних складових входять:

- знання, але не просто інформація, а та, що швидко змінюється, різновиди, яку необхідно вміти знайти, відсіяти від непотрібної, перевести в досвід власної діяльності;
- вміння використовувати отримані знання в конкретній ситуації; розуміння, яким способом можна поповнювати свої професійні знання;
- адекватне оцінювання – свою особистість та відповідальність при прийнятті рішень, перспективу і наслідки при вирішенні питань, сутність конкретних знань, необхідності або непотрібності їх для громади, а також методу їх отримання або використання.

Ця формула логічно може бути виражена в такий спосіб:

Компетентність = мобільність знань + вміння використовувати знання + ... + критичність мислення

Професійний розвиток студента, підтримання його конкурентоспроможності на ринку праці спрямовані на досягнення ряду кінцевих цілей, а саме: високого рівня кваліфікації, професіоналізму і компетентності.

Професійна компетентність є інтегральною характеристикою діяльності суб'єкта, що виявляється на двох рівнях активності: технологічної та надпрофесійних. Психологічний зміст професійної компетентності на технологічному рівні визначається цілями, завданнями, досвідом, повноваженнями і результатами діяльності, яке представлено в концептуальній моделі діяльності як основне внутрішнє засіб (компонент психологічної структури) діяльності, створюване в процесі навчання і тренування. У концептуальну модель включені знання, отримані при спеціальному навчанні, відомості, накопичені в процесі трудової діяльності, а також широке уявлення про завдання, мотиви діяльності, знання наслідків правильних і неправильних рішень, готовність до нестандартних рішень. Особливе значення в концептуальній моделі надається життєвому досвіду суб'єкта праці [4]. До надпрофесійних рівня професійної компетентності можуть бути віднесені інтереси, цінності, морально-етичні уявлення людини, його світогляд і очікування, як базові властивості Я-концепції.

Слід зазначити, що зарубіжні компанії при наборі персоналу не поділяють поняття «кваліфікація» і «компетентність». Найчастіше під кваліфікацією мають на увазі вимоги професійної діяльності до працівника в якісному і кількісному вираженні рівня професійної підготовки [5]. В. А. Бодров, крім кількісних і якісних характеристик рівня професійної підготовленості, в визначенні «кваліфікація» включає результативність діяльності, працездатність, професійну придатність, успішність самовдосконалення [6]. В Законі України «Про службу в органах місцевого самоврядування» закріплене поняття «професійна компетентність», як «здатність особи виконувати певні завдання та обов'язки, яка визначається рівнем її освіти, досвідом роботи та володінням спеціальними знаннями, вміннями та навиками» [7].

Безумовно, людина, яка втілює в собі такі якості, буде компетентним фахівцем. Але механізм досягнення такого результату залишається поки що не розробленим і здається досить складним. Як варіант пропонується модель психолого-педагогічного супроводу розвитку важливих компетенцій у студентів, спрямованого саме на формування їх професійної

освіти.

В зв'язку з тим, що компетентність є складним утворенням, інтегрованим результатом навчання, в якості складових запропонованої моделі обрано види або напрямки компетентностей, які поділені на наступні групи:

1. Соціальні – пов'язані з життям суспільства, соціальною діяльністю особистості (здатність до співпраці, вміння вирішувати проблеми в різних ситуаціях, навички взаєморозуміння, соціальні та суспільні цінності й вміння, комунікаційні навички, мобільність в різних соціальних умовах).

2. Мотиваційні – спрямовані на внутрішню мотивацію, інтереси, індивідуальний вибір особистості (здатність до навчання та підвищення кваліфікації, винахідливість, навички адаптуватися і бути мобільним, вміння досягати успіхів, інтереси і внутрішня мотивація, практичні навички, вміння робити власний вибір).

3. Функціональні – направлені на вмінням оперувати отриманими знаннями і фактичним матеріалом (технічна і наукова компетентність, вміння оперувати знаннями на практиці, використовувати джерела інформації для власного розвитку).

Рівень освіченості, особливо в сучасних умовах, не визначається обсягом знань, їх енциклопедичністю. З позицій компетентнісного підходу рівень освіченості визначається здатністю вирішувати проблеми різної складності на основі наявних знань. Компетентнісний підхід не заперечує значення знань, але він акцентує увагу на здатності використовувати отримані знання. При такому підході цілі освіти описуються в термінах, що відображають нові можливості студентів, зростання їх особистісного потенціалу. Формування професійно-важливих компетентностей обумовлено реалізацією не тільки оновленого змісту освіти, але й сучасних методів та технологій навчання. Список цих методів і технологій є досить широким, а їх можливості – різноплановими, тому доцільно окреслити основні стратегічні напрямки, визначивши при цьому, що рецептів на всі випадки життя, звичайно не існує.

Потенціал, наприклад, продуктивних методик і технологій дуже високий, і реалізація його впливає на досягнення такого результату навчання, як компетентність. При цьому виділяють такі завдання:

- створення умов для розвитку і самореалізації студентів;
- засвоєння продуктивних знань, вмінь і навичок;
- розвиток потреб поповнювати свої знання протягом усього життя.

Проаналізувавши діяльність об'єднаних територіальних громад в Одеській та Херсонській областях, виявлена потреба в забезпеченні кадрами, основними з яких є: бухгалтер, економіст, юрист, лікар,

За Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування» управління персоналом органів місцевого самоврядування на засадах компетентнісного підходу ґрунтується на таких положеннях: підбір на посади посадових осіб місцевого самоврядування відповідно до наявних компетентностей та кваліфікаційних вимог до зайняття посади; удосконалення наявних компетентностей посадових осіб місцевого самоврядування (знань, умінь, навичок, особистих та професійних здібностей); навчання та підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування з метою формування необхідних компетентностей та розвитку наявних; проведення оцінювання персоналу з метою виявлення мало розвинутих компетентностей та розробки пропозицій щодо їх удосконалення; розробка мотиваційних заходів для посадових осіб місцевого самоврядування щодо удосконалення їх компетентності, самоосвіти та саморозвитку [7]. Відповідно до таких вимог від викладача вимагається, незалежно від методів і технологій, які він використовує в процесі навчання, формування особистості, яка може самостійно примати рішення; навчити мислити – розуміти причинно-наслідкові зв'язки, застосовуючи принципи розвивального навчання. Отже, для формування професійно-важливих компетентностей у студентів вищих навчальних закладів необхідно максимально реалізувати зв'язок з практичними потребами; вчити думати і діяти самостійно, аналізуючи поставлену проблему; пізнавальні завдання вирішувати кількома способами, застосовуючи їх до можливостей вирішення сучасних проблем; обов'язково враховувати індивідуальні особливості.

Список використаних джерел:

1. Про вищу освіту: закон України [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
2. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: моногр. – Львів: Львівська політехніка, 2014. – 168 с.
3. Козик В.В., Воробець С.Й., Мишишин О.Л. Формування професійних компетентностей фахівця економічного профілю // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 7. – С. 306-315.
4. Завалова Н.Д., Ломов Б.Ф., Понаморенко В.А. Образ в системе психической регуляции деятельности. – М.: Наука, 1896. – 175 с.
5. Ермолаева Е.П. Психология социальной реализации профессионала. – М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2008. – 347 с.
6. Бодров В.А. Профессиональная зрелость человека (психологический аспект) // Феномен и категория зрелости в психологии / отв. ред. А.Л. Журавлев, Е.А. Сергиенко. – М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2007. – С. 174-197.
7. Про службу в органах місцевого самоврядування: закон України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.

УДК 353.2

Баценко Людмила Миколаївна, к.е.н, доцент (*Сумський національний університет, м. Суми, Україна*),
Лісовенко Геннадій Віталійович, головний спеціаліст відділу інституційного розвитку та заохочень управління з питань персоналу (*Сумська обласна державна адміністрація, м. Суми, Україна*)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

В даний час в Україні актуалізується принцип децентралізації управління (під децентралізацією традиційно розуміється комплекс заходів, спрямованих на передачу компетенцій держави місцевим органам, які є представниками